

This question paper contains **5** printed pages]

A—210—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2017

POLITICAL SCIENCE

Paper VI

(International Relations)

(MCQ + Theory)

(Wednesday, 5-4-2017)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :— (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) Wrong answers will carry negative mark (only for MCQ).
(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत (केवळ बहुपर्यायी प्रश्नासाठी).

MCQ

1. Multiple Choice Questions (1-10) : 10

बहुपर्यायी प्रश्न (1-10) :

(1) According to Quince Wright “International Politics” is

(a) a game (b) an art

(c) a science (d) a philosophy

किवन्सी राईटच्या मते “आंतरराष्ट्रीय राजकारण” म्हणजे आहे.

(a) खेळ (b) कला

(c) शास्त्र (d) तत्वज्ञान

P.T.O.

- (2) Who has described “International Politics is a struggle for power and use of power among Nations” ?

“‘आंतरराष्ट्रीय राजकारण म्हणजे सत्ताप्राप्तीसाठी राष्ट्राराष्ट्रांमध्ये चाललेला संघर्ष होय’” हे विधान कोणाचे आहे.

- (a) फ्रॅकल (b) जॉन बर्टन
(c) हेन्स जे. मार्गेथो (d) पेडल फोर्ड

- (3) Which theory is impracticable and utopian theory ?

- (a) Idealist Theory (b) Realist Theory
(c) Game Theory (d) Decision-Making Theory

कोणता सिद्धांत अव्यवहारीक आणि कल्पीतादर्शक सिद्धान्त आहे ?

- (a) आदर्शवादी सिद्धान्त (b) वास्तववादी सिद्धान्त
(c) खेळ सिद्धान्त (d) निर्णय निर्मिती सिद्धान्त

- (4) Which one of the following is type of Balance of Power ?

- (a) Simple Balance of Power
 - (b) Multiple Balance of Power
 - (c) Flexible and Rigid Balance of Power
 - (d) All of the above

खालीलपैकी कोणता एक “सत्ता संतलनाचा प्रकार आहे” ?

- (a) सामान्य सत्ता संतुलन
 - (b) बहुविधि सत्ता संतुलन
 - (c) परिवर्तनशील व परिदृढ़ सत्ता संतुलन
 - (d) वरीलपैकी सर्वे

- (5) Which one of the following is element of National Power ?
- (a) Geographical element (b) Technology
 (c) Population (d) All of these
- खालीलपैकी कोणता एक घटक राष्ट्रीय सत्तेचा घटक आहे ?
- (a) भौगोलिक घटक (b) तंत्रविज्ञान
 (c) लोकसंख्या (d) यापैकी सर्व
- (6) Which factor is important in the development of Arab countries ?
- (a) Population (b) Technology
 (c) Oil and Petrol (d) None of these
- अरब राष्ट्रांच्या प्रगतीतील महत्वाचा घटक कोणता ?
- (a) लोकसंख्या (b) तंत्रविज्ञान
 (c) तेल व पेट्रोल (d) यापैकी नाही
- (7) Which is *not* characteristics of collective security ?
- (a) Techniques of Power Management
 (b) To avoid war
 (c) To establish world peace
 (d) Arms Race
- खालीलपैकी सामुहिक सुरक्षीततेचे कोणते वैशिष्ट्ये नाही ?
- (a) सत्ता व्यवस्थापनाचे तंत्र
 (b) युद्ध टाळणे
 (c) जागतिक शांतता प्रस्थापित करणे
 (d) शस्त्र स्पर्धा
- (8) Which one of the following countries is not a member of “NATO” ?
- (a) France (b) India
 (c) America (d) England

P.T.O.

खालीलपैकी कोणता एक देश नाटोचा सदस्य नाही ?

(a) फ्रान्स	(b) भारत
(c) अमेरिका	(d) इंग्लंड

(9) Who supported the Realistic theory ?

(a) John Locke	(b) Plato
(c) Hens Morgenthau	(d) Condorcet

वास्तववादी सिद्धान्ताचे समर्थन कोणी केले ?

(a) जॉन लॉक	(b) प्लेटो
(c) हेन्स मॉर्गेंथो	(d) कॉंडोरसेट

(10) Which is not a type of Balance of Power ?

(a) Multiple Balance of Power
(b) Buffer State
(c) Simple Balance of Power
(d) Geographical Balance of Power

खालीलपैकी कोणता सत्ता समतोळाचा प्रकार नाही ?

(a) बहूविध सत्ता समतोल
(b) प्रहार प्रतिबंधक राज्य
(c) साधारण सत्ता समतोल
(d) भौगोलिक सत्ता समतोल

Theory

2. Explain the scope of International Relations.

10

आंतरराष्ट्रीय संबंधाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write six principles of Hens Morgenthau's Realistic Theory.

हेन्स मॉर्गेंथोच्या वास्तववादी सिद्धान्ताची सहा मुलतत्वे लिहा.

3. Explain the various elements of National Power.

10

राष्ट्रीय सत्तेचे विविध घटक स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the definition and characteristics of Balance of Power.

सत्ता संतुलनाची व्याख्या सांगून वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Importance of Collective Security
- (ii) Limitations of National Power
- (iii) Importance of International Relations
- (iv) Decision-making Approach.

थोडक्यात टिपा द्या (कोणत्याही दोन) :

- (i) सामुहिक सुरक्षीततेचे महत्व
- (ii) राष्ट्रीय सत्तेच्या मर्यादा
- (iii) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे महत्व
- (iv) निर्णयग्राही दृष्टीकोन.